

AUKŠTOJO MOKSLO

SOCIOLOGIJA

STUDIJŲ PASIRINKIMAS IR VERTINIMAS

VYLIUS LEONAVIČIUS

AUŠRA RUTKIENĖ

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

PRATARMĖ	9
ĮVADAS	10
Pirmas skyrius	17
AUKŠTOJO MOKSLO IR VISUOMENĖS SOCIOLOGINIO TYRIMO SANTYKIS	17
Skyriaus apibendrinimas	25
Antras skyrius	26
AUKŠTOJO MOKSLO SOCIOLOGIJA	26
2.1. Struktūrinis ir technologinis funkcionalizmas ir aukštasis mokslas	27
2.1.1. Nacionalinė valstybė kaip pagrindinė socialinė sistema ir aukštasis mokslas	35
2.1.2. Modernioji lietuvių visuomenė ir aukštasis mokslas	40
2.1.3. Globalios visuomenės socialinė sistema ir aukštasis mokslas	44
2.2. Aukštojo mokslo nelygybė ir kritinės sociologijos prieigos	49
2.3. Aukštojo mokslo sistemos socialinių veikėjų pasirinkimas ir tarpusavio sąveika	52
2.4. Racionalaus pasirinkimo teorija ir studijų programos pasirinkimo prioritetiniai motyvai	54
Skyriaus apibendrinimas	55
Trečias skyrius	58
VĒLYVOSIOS MODERNYBĖS VISUOMENIŲ AUKŠTASIS MOKSLAS: SOCIALINĖS PRIELAUDOS IR INDIVIDUALUS STUDIJŲ PASIRINKIMAS	58
3.1. Vėlyvosios, arba refleksyvosios, modernybės visuomenė	60
3.1.1. Moderniosios Lietuvos aukštasis mokslas, arba pasirinkimo priklausomybė nuo kelio	66
3.2. Modernioji masinio aukštojo mokslo visuomenė	70
3.2.1. Aukštasis mokslas ir kredencializmas	74
3.2.2. Sovietinio laikotarpio masinio aukštojo mokslo visuomenė	76
3.2.3. Sovietinio laikotarpio aukštojo mokslo diskursas	79
3.3. Vartotojiška visuomenė ir aukštasis mokslas	83
3.4. Žmogaus vystymosi teorija ir studijų programos pasirinkimo prioritetiniai motyvai	89
3.5. Studentų požiūris į studijas tyrimo svarba	94
3.5.1. Studentų dalyvavimas aukštojo mokslo sistemoje Bolonijos proceso dokumentuose	98
Skyriaus apibendrinimas	100
Ketvirtas skyrius	104
SOCIODEMOGRAFINIAI STUDIJŲ PASIRINKIMO FILTRAI	104
Skyriaus apibendrinimas	112

Penktas skyrius	113
STUDIJŲ PROGRAMOS PASIRINKIMO MOTYVAI PAGAL STUDENTO MOKYKLOS BAIGIMO VIETOVĘ, MOKYKLOS TIPĄ BEI ŠEIMOS PAJAMAS	113
5.1. Konkrečių studijų programos pasirinkimo motyvų apibūdinimas	113
5.2. Studijų programos pasirinkimo motyvų (vertybių) kategorijų ryšys su respondentų demografiniais parametrais	114
5.2.1. Studijų programos pasirinkimo motyvų kategorijos ir mokyklos, kurią baigė studentas, tipas	117
5.2.2. Studijų programos pasirinkimo motyvų grupės ir vietovė, kurioje įgytas vidurinis išsilavinimas	119
5.2.3. Studijų programos pasirinkimo motyvų grupės ir šeimos vidutinės pajamos	123
5.2.4. Studijų programos pasirinkimo motyvų grupės pagal šeimos vidutines pajamas ir baigtos vidurinės mokyklos vietovę	129
5.3. Duomenų analizė ir interpretacija	131
5.4. Išvados	133
Šeštas skyrius	135
STUDIJŲ PROGRAMOS PASIRINKIMO MOTYVAI: MOKYMOSI VIDURKIS IR STUDIJŲ SRITIS	135
6.1. Studijų programos pasirinkimo motyvai ir pažangumas	135
6.2. Studijų programos pasirinkimo motyvai ir studijų sritis	140
6.2.1. Socialinių ir humanitarinių mokslų sritys ir studijų programos pasirinkimo motyvai	141
6.2.2. Technikos, fizinių ir biomedicinos mokslų sritys ir studijų programos pasirinkimo motyvai	145
6.2.3. Humanitarinių mokslų sritis ir studijų programos pasirinkimo motyvai	149
6.3. Duomenų analizė ir diskusija	153
6.4. Išvados	156
Septintas skyrius	158
STUDIJŲ KOKYBĖS KRITERIJŲ VERTINIMAS	158
7.1. Studijų kokybės kriterijų vertinimo bendroji charakteristika	158
7.2. Studijų proceso (dėstytojų ir dėstytojų) vertinimo bendroji charakteristika	159
7.3. Studentų nuomonė apie jų pasiekimų įvertinimą ir asmeninio tobulėjimo galimybes	160
7.4. Studijų kokybės kriterijų vertinimas ir mokymosi vidurkiai	161
7.4.1. Studijų proceso kokybės vertinimo kriterijai ir mokymosi vidurkiai	162
7.4.2. Studentų pasiekimų vertinimas ir mokymosi vidurkiai	164
7.4.3. Infrastruktūros vertinimas ir mokymosi vidurkiai	165
7.4.4. Akademinės paramos (studijų organizavimo) vertinimas ir mokymosi vidurkiai	166
7.4.5. Universiteto išorės ryšių vertinimas ir mokymosi vidurkiai	166
7.4.6. Asmeninio tobulėjimo galimybių vertinimas ir mokymosi vidurkiai	168
7.5. Studijų kokybės kriterijų vertinimas ir studijų sritis	169
7.5.1. Studijų proceso vertinimas ir studijų sritis	169

7.5.2. Studentų pasiekimų vertinimas ir studijų sritis	172
7.5.3. Mokymosi infrastruktūros vertinimas ir studijų sritis	173
7.5.4. Akademinės paramos vertinimas ir studijų sritis	175
7.5.5. Universiteto išorės ryšių vertinimas ir studijų sritis	177
7.5.6. Asmeninio tobulėjimo vertinimas ir studijų sritis	179
7.6. Duomenų analizė ir interpretacija	180
7.7. Išvados	181
Aštuntas skyrius	183
UNIVERSITETŲ IR KOLEGIJŲ STUDENTŲ NUOMONĖ APIE STUDIJŲ KOKYBĘ..	183
8.1. Universitetų ir kolegijų studentų studijų programos pasirinkimo motyvai	183
8.2. Universitetų ir kolegijų studentų pasitenkinimas studijomis	187
8.3. Universitetų ir kolegijų studentų nuomonė apie svarbiausius studijų kokybės kriterijus	187
8.4. Universitetų ir kolegijų studentų lūkesčiai	188
8.5. Universitetų ir kolegijų studentų studijuojant įgyjamų gebėjimų vertinimas	189
8.5.1. Studijų proceso vertinimas	189
8.5.2. Studijų pasiekimų vertinimas	190
8.5.3. Studijų infrastruktūros vertinimas	191
8.5.4. Studijų paramos vertinimas	192
8.5.5. Universitetų ir kolegijų išorinių ryšių vertinimas	193
8.5.6. Asmeninio tobulėjimo galimybių vertinimas	193
8.6. Duomenų analizė ir interpretacija	194
8.7. Išvados	196
Devintas skyrius	197
STUDENTŲ NUOMONĖ APIE BENDRŲJŲ GEBĖJIMŲ REIKALINGUMĄ	
ATEITIES PROFESINĖJE VEIKLOJE	197
9.1. Bendras gebėjimų reikalingumo ateities profesijoje apibūdinimas: studentai ir abiturientai	198
9.2. Bendrųjų gebėjimų reikalingumas ateityje ir mokymosi vidurkių kategorijos	199
9.3. Bendrųjų gebėjimų reikalingumas ateities profesinėje veikloje ir studijų sritys	202
9.4. Duomenų analizė ir interpretacija	203
Skyriaus apibendrinimas	205
SANTRAUKA	206
SUMMARY	217
LITERATŪRA	229
DALYKINĖ RODYKLĖ	236
ASMENVARDŲ RODYKLĖ	238
SANTRUMPOS	239